

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca meseca grudna 1905 K 183.314.97.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Naprej!

Novo leto se začenja, ki nam prinaša novih skrbi. Ali nam prinese tudi kaj dobrot? Kakor nas uči izkušnja minulih let, nimamo pričakovati ničesar dobrega. Ostalo bo pač pri starem: »Delaj in delaj pa molči ter ne išči plačila tega sveta! Ne vzdiguj glave, temveč bodi lepo ponižen in ne zameri nikomur, če te še tako k tlom pritiska in se norca brije iz tebe in tvojega dela, saj si le ubog učitelj, ki se še ni povzdignil v vrsto raznih stanov, ki jih morajo upoštevati! Kaj hočeš ropotati, ko te pa imamo vendar tako na uzdi kakor nikogar drugega!«

Tako je bilo doslej in tako ostane gotovo še nekaj časa. Kako dolgo? Dokler se bomo zanašali le na prijazne besede nekaterih izvoljencev, dokler sami ostanemo brezdelni gledalci, dokler se ne združimo v trdni, mogočni vseavstrijski organizaciji in dokler ne dobimo odločujočih mas zase, se naše pretožno stanje ne more izpremeniti.

Kakor so delavci dosegli že lepe uspehe le zaradi svoje sloge in svoje trdne organizacije ter skupnega nastopa, ki je pretresel temelje vse države, tako posije nam in naši preganjeni šoli šele takrat boljša bodočnost, ko se odločujoči krogi ustrašijo nas in onih, ki bodo z nami in za nami!

Ne smemo pa rok križem držati in čakati, da pride to kar samo od sebe, temveč moramo neprestano in marljivo delovati v dosego stavljenega si smotra.

Pred vsem moramo zbuditi stanovsko samozavest in stanovsko solidarnost. Prirejajmo pridno zborovanja naših društev, razpravljajmo tam o stanovskih vprašanjih in vzgajmo vse člane v hrabre bojavnike naše svete stvari. One pa, ki se izogibljejo naših društev, poiščimo v njihovih brlogih, t. j. zbirajmo se tudi v krajih, kjer so mlačneži doma, da tudi one pritegnemo k sebi! Posnemajmo delavce, ki imajo svoje govornike, ki potujejo iz kraja v kraj in navdušujejo svoje sotrpine.

Tudi mi imamo dovolj dobrih govornikov, ki bi mogli razpravljati v raznih krajih ista vprašanja in bi nas tako vneli za ista stremljenja.

Kaj nam hoče organizacija, dokler delujejo zanjo le nekateri, z delom preobloženi tovariši, in kaj bi nam hasnila, če bi ji posvetili vsi tovariši in vse tovarišice vse svoje moči!

Na delo tedaj vsi, ki se zavedate važnosti svojega stanu, vsi, ki vas boli preziranje merodajnih činiteljev! Poiščite svoje tovariše in tovarišice tudi v najoddaljenějšíh kotih in privedite jih v naše vrste! Skrbite, da bodo vsaj čitali naše liste, in storili ste mnogo v utrjenje naše organizacije in s tem v dosego naših smotrov!

A s tem še ne storimo dovolj! Stopimo tudi med narod! Leta in leta živimo med našim »dobrim« ljudstvom,

leta in leta mu odgajamo mladino, a ono nas niti prav ne pozna. Ljudstvo pač govori o dobrih in hudih učiteljih, a pozna nas vendar ne. Stopimo med njega! Pomagajmo mu, kjer mu moremo — a ne samo za plačilo — bodimo mu prijatelji in svetovalci, poučujmo ga o šoli, o vzgoji otrok, a tudi v gospodarskih stvareh, če smo v tem dobro izvežbani, snujmo bralna društva in knjižnice itd., da nas ljudstvo bolje spozna in ceni po vrednosti! Sčasoma si bomo pridobili na ta način prijateljev, ki bodo z nami čutili krivico, ki se nam godi, ki se bodo z nami borili za izboljšanje naših razmer. —

Osobito se nam je pri tem držati onih, ki jim more le šola in naobrazba sploh izboljšati njihov in njihovih potomcev položaj. Oni nam bodo najhvaležnejši za naš trud in ravno oni bodo v bližnji bodočnosti imeli odločujočo besedo.

Za takšno delo je sedaj že skrajni čas. Obeta se nam nova, splošna in enaka volilna pravica. Ako se hočemo z njo okoristiti, moramo delati. Ne motimo se in ne mislimo, da pridejo morebiti tega ali onega učitelja v šolsko sobo prosit, da bi blagovolil prevzeti kakšen mandat za deželni ali državni zbor! Ne, iz šolske sobe ne bodo nikogar klicali, izbirali bodo temveč med onimi, ki se v javnosti pokažejo. Nihče razen nas se ne bo izpodtaknil nad tem, če v novih zbornicah ne bo učiteljev, za to se moramo pa tudi sami potruditi, da kaj doženemo.

Vzemimo torej knjige v roke, proučujmo razne zakone in predpise ter stopimo med narod kot njegovi prijatelji, svetovalci in dobrotniki! Poučujmo ga sedaj tudi o volilni pravici, o dolžnostih in pravicah volilcev in poslancev, da ga nove določbe ne dobe nepripravljenega in ga ne uprežejo reakcionarne stranke v svoj, ves napredek uničujoč voz.

Če bomo delovali v tem smislu, storimo v enem letu velik korak naprej in koncem prihodnjega leta nam bo boljša bodočnost mnogo bližje nego nam je sedaj in takrat bomo novo leto pozdravljali tudi z večjim veseljem kakor moremo to danes.

Na delo tedaj, ker resni so dnovi!

Glas učiteljic.

Zborovanje društva slovenskih učiteljic dne 29. decembra m. l. v osemraznici pri Sv. Jakobu v Ljubljani se je vršilo ob ogromnem številu zborovalk v svrhu regulacije naših plač. Predsednica gđc. Drollova pozdravi navzoče kolegince in se spominja tudi umrle tovarišice gđc. Vik. Praprotnikove, ki ni bila le zavedna, marljiva, vzorna učiteljica, ampak tudi krepka podpora našemu društvu. Blag ji spomin!

Potem obširno pojasnjuje vprašanje, kaj nam je storiti, da dobimo tudi me izboljšanje svojih plač. Klerikalni naši poslanci so nam zavistni priboljška, saj so zagrozili z obstrukcijo, ako bi se dovolila draginjska doklada vsemu učiteljstvu. Med onimi pa, ki ne privoščijo priboljška vsem, torej tudi učiteljicam ne, ki so privedli naše poslance do tega, da so glasovali za draginjsko doklado samo oženjenecem, so tudi ljubljanski oženjeni učitelji.* Nad temi učitelji je celo dr. Tavčar skomiznil pomilovalno z ramami in se izrazil o njih obžalovalno, češ, saj ni edinosti in sporazuma niti med učiteljstvom samim. Kje naj potem iščemo naklonjenosti in prijateljstva? To postopanje je bilo nekolegijalno; saj živimo učiteljice v prav istih draginjskih razmerah kot učitelji, delamo prav tako kot oni. Učiteljice sicer nimamo

* To ni res!